

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Condiția principală a apropierii dintre Biserica ortodoxă și cea catolică

«Cultura Creștină», revista blăjeană reapărută în anul acesta după o lungă tăcere, aduce pe lângă celalalt material care nu se deosebește nici prin intenția, nici prin calitatea lui de cel al «Unirii», în numărul din Februarie c., și un «Răspuns la o anchetă în chestia antagonismului dintre cele două Biserici românești», datorit părintelui Dr. Nicolae Brânzeu. Deoarece autorul face eforturi laudabile să păstreze un ton potolit și o judecată obiectivă, vom face câteva observațiuni în legătură cu părerile ce le enunță.

În ce privește natura antagonismului ce stă la baza rivalităților și fricțiunilor dintre cele două Biserici românești, părintele Dr. N. Brânzeu crede că ea nu e nici dogmatică, nici socială sau culturală, ci pur psihologică. La darea acestui răspuns se constată din șirul ideilor că părintele Dr. N. Brânzeu nu dă o atențiune specială celor două Biserici românești, ci are în vedere continuu *catolicismul universal* în raport cu Biserica ortodoxă în întregime privite în decursul istoriei. Nedând o atenție deosebită terenului special în discuție, părintele Brânzeu face mari greșeli în concluzii.

Astfel P. C. Sa făcând un excurs în istoria universală mai veche ne vorbește de ura grecilor contra latinilor, conchizând: «Dispoziția aceasta sufletească: ura, prejudeciul, a trecut dela greci la celelalte popoare de rit oriental, la ruși, la sârbi, bulgari, durere chiar și la noi românii, cari mai puțin motiv am avea». Cu o sinceritate frumoasă, P. C. Sa recunoaște aceeași vină și catolicismului: «Aș fi nedrept dacă nu aș recunoaște-o, că

aceleași prejudecii se găsesc și la catolici față de ortodocși».

În felul acesta rivalitatea dintre ortodocși și uniți se reduce, după părintele Brânzeu, la prejudecii pe cari cei dintâi le-au importat dela greci și slavi, cei din urmă din Europa centrală.

Situația însă nu e tocmai aceasta. «Ura» ortodocșilor contra catolicilor și viceversa e ceva foarte platonic, o teorie lipsită de simțire pasionată, atâta timp cât unii sunt departe de alții, atâta timp cât catolicismul stă în casa lui și nu turbură cu propaganda lui prozelitistă comunitatea ortodoxă.

Grecii i-au urât pe latini numai de când au început aceștia să-i turbure cu amestecul lor inoportun acasă la ei: pretinzând să așeze și să depună patriarhi și încercând să smulgă teritorii din răsărit pentru a le supune jurisdicției Romei. Slavii s'au trezit la această aversiune în împrejurări asemănătoare. Iar la români s'au ivit sentimentele contra catolicismului de când au început să sufere din partea lui, prin persecuții și prin sfășierea unității lui.

Poftească părintele Brânzeu în vechiul Regat, sau în mijlocul Rusiei, sau chiar în Grecia. Aproape că nu va întâlni o «ură» actuală contra catolicismului. Va constata la teologi doar o pedantă distincție dogmatică, iar în popor o vagă și naivă întrebare: cum or fi papistașii aceia? împreună cu un adorabil sentiment de compătimire: săracii, Dumnezeu să-i ierte și pe ei.

Tot cam aceleași stări le întâlnim și noi ortodocșii la catolicii din apus cari n'au ajuns aici, la granița între cele două Biserici, într-o luptă

confesională. Mulți din teologii ortodocși au în inima lor duioase amintiri dela câte un profesor de teologie catolică din apus.

Ca să explici natura antagonismului dintre cele două Biserici românești, trebuie să vezi deci aici, nu e suficient să te perzi în istorie și în lumea largă, ci-ți mai trebuie și o privire dreaptă în împrejurările noastre speciale.

Românii ortodocși sunt plini de indignare împotriva catolicismului și a celor ce-l reprezintă la noi, nu din iluzorii presentimente (din motive «psihologice»), ci pentru că el a produs și menține desbinarea sufletească a neamului. Nu ne trezește nici un sentiment de indispoziție catolicul din Franța, sau chiar un preot catolic german din România de pildă, dar nu ne inspiră de loc sentimente bune un misionar al Vaticanului printre români.

Părintele Brânzeu afirmă că antagonismul acesta nu se bazează de loc pe motive dogmatice. P. C. Sa poate să fie sincer. Cel puțin poporul român rupt din comunitatea bisericească a fraților celorlalți nu știe de o astfel de deosebire. Dar dacă așa judecă în conștiință părintele Brânzeu și ceilalți frați ai P. C. Sale, de ce nu renunță la turburarea poporului și la desbinarea lui pe teren religios? Sau e sincer catolicismul când afirmă că nu există deosebiri dogmatice între catolici și ortodocși, dar atunci e inconsecvent susținând prozelitismul printre cei din urmă, sau nu e sincer în această afirmație.

Noi știm și recunoaștem că există și deosebiri dogmatice între cele două Biserici. Dar suntem de acord că tăișul lor dureros nu se simte decât în rivalitățile de fiecare zi, decât acolo unde cele două Biserici ajung în conflict practic, adică prin pătrunderea catolicismului pe teritoriu ortodox. La München și la Atena se discută academic, cu delicii intelectuale, distincțiile dogmatice dintre ortodocși

și catolici. Noi aici trăim în carnea inimii noastre, ca pe niște adevărate lovituri personale, toate micile deosebiri de dogmă, de cult, de disciplină, pe cari slujitorii Vaticanului se silesc să le strecoare zi de zi în conștiința poporului unit pentru a-l înstrăina tot mai mult sufletește de frații ortodocși. Conflictul practic dă putere deosebiri dogmatice. Înlătură conflictul practic, și deosebirile dogmatice nu mai împiedică reciproca în-găduință și chiar pretință.

Cu acestea am ajuns la a doua întrebare la care răspunde părintele Brânzeu: cum s'ar putea înlătura antagonismul dintre cele două Biserici. Răspunsul părintelui Brânzeu e nesatisfăcător. Vom da în numărul viitor noi unul, singurul eficace ni se pare, deși, în situația de azi cel puțin, atât de greu de înfăptuit.

Dr. D. STĂNILOAE

Sf. Sinod

Privitor la problema stilismului în Basarabie, Sf. Sinod a hotărât, în ședința ținută luni, să se intervină la ministerul cultelor, spre a se lua măsuri în vederea asigurării bunei ordini, de o parte prin trimiteră de misionari, de altă parte luându-se măsuri atât împotriva călugărilor propagatori ai stilismului, cât și împotriva laicilor propagandiști.

Sf. Sinod face apel la toți șefii de partide, să impună organizațiilor provinciale să nu mai exploateze chestia stilismului în înțeles politic.

Cu raport la cazul profesorului Constantinescu-Iași, Sf. Sinod a decis în principiu să intervină la ministerul instrucțiunii să fie destituit, întru cât nu poate admite ca un ateu și comunist să funcționeze la o catedră religioasă.

În ședința următoare, de Marți, Sf. Sinod a luat în cercetare, rezultatele conferinței care s'a ținut dela 1—8 Iunie 1935 între comisiunea bisericii ortodoxe române, în legătură cu recunoașterea *hirotonirilor anglicane*.

* FOIȘOARA *

Câteva gânduri la praznicul Buneivestiri

„Iubirea niciodată nu cade“

[1. Cor. 13, 8]

Așa grăia corintenilor, Pavel apostolul, acum 19 secole, acela, din a cărui iubire învăpăiată pentru Hristos pleca tot duhul lui misionar, revărsat din belșug în puternice valuri de iubire, față de atâtea binecuvântate suflete, pe care le-a dorit încălzite și împreunate cu Domnul său.

În structura ei, această iubire este efluxul caracteristic spiritualității creștine. Ea trăiește în îmbrățișarea cu căldură a tuturor adevărilor supranaturale, ale credinței în Hristos, sprijinite pe aripile nădejdi.

Iubirea creștină este cea mai nobilă și sfântă însușire prin care sufletul omnesc rupe legăturile cu lumea înconjurătoare și liber își ia sborul vulturului spre

cer, spre patria unde este Mântuitorul său, cu care împreună viețuește și se bucură mai înainte de vreme.

Iar aici pe pământ, ea rămâne pedestalul personalității morale, peatra din capul unghiului, pe care se zidește și perpetuiază adevărata cultură umană.

Ce adevăr mare, într-o lapidară formă, a rostit Sf. Apostol Pavel!

Acest adevăr este cu atât mai profund și vrednic de comentat, cu cât descopere taina că Dumnezeu este iubire; din acest motiv a creiat și ocrotește lumea, pe care o conduce cu adâncă înțelepciune, spre scutul ultim: mântuirea ei și preamărirea Sa.

În aceasta constă taina vieții spirituale, cât și a celei organice — că s'a născut și se menține prin infinita iubire a lui Dumnezeu. Și ea constituie și esența religiei creștine, a religiei personalității prin excelență.

Mă opresc la Bunavestire, o clasică revelație în istoria sacră.

Aici iubirea lui Dumnezeu însăși începe opera efectuării „tainei cei din veac

ascunsă“, cu anunțarea mediată a întrupării lui Emanuel, care apropie „plinirea vremii“ mântuirii, prin distrugerea imperiului întunerecului, ce se abătuse peste umanitatea înșelată de diavol.

Dumnezeu găsește momentul ridicării blestemului neascultării, care zăcea asupra lui Adam și Eva.

Ca nici un alt eveniment din istoria sacrei revelațiuni de până acum, Bunavestire ne descopere milă și iertare, îngăduință și îmbrățișare părintească a oamenilor din partea Celui Atotputernic.

Sânt zorile împăcării bunului nostru Părinte ceresc cu lumea, prin coborârea Fiului Său în ea.

Bunavestirea rămâne, astfel, suprema dovadă că iubirea lui Dumnezeu, — din care și prin care toate viețuesc — este mereu vie, curată, sfântă, și fără de sfârșit, ca toată Ființa Lui.

În mijlocul vremii anormale ca cea de azi, mai ales să medităm mai adânc și să înțelegem revelațiunea ce ni-o face praznicul Buneivestiri.

Să ne pătrundem de adevărul că

Dumnezeu este iubire, și că aceasta o cere și dela noi.

Să înțelegem că legea armoniei universale, legea atracției în lumea spirituală, este exclusiv iubirea.

Să păstrăm convingerea că Măritul Pavel, afirmând Corintului că „iubirea nici odată nu cade“, a spus lumii un adevăr etern.

Imperativul creștin cere să ne silim să răspundim în jurul nostru mai multă spiritualitate, care se intensifică prin aceea că ducem în cercurile noastre mai multă iubire creștină.

Numai celce trăește în Dumnezeu, în intimitate organică, întocmai ca mlădița în buciom, — ca oarecândva Pavel apostolul, — poate să intuiască adevăruri mari, pe care trăindu-le, să aibă certitudinea că este „răpit în cer“.

Ceice dorim veșnicia, cu fericirea personală și colectivă, să nu le căutăm aiurea, ci în noi: — lăsându-ne purtați în viață pe unda universală a iubirii care ni-o cere Dumnezeu, a „iubirii care niciodată nu cade“.

Pr. Simion Radu

Această carte ne arată că bărbății de geniu ai omenirii, fizicieni, astronomi, fiziologi, matematicieni, toți au fost oameni adânc religioși, și mărturisesc existența lui Dumnezeu și se temeau de El. Se aduc, drept dovadă, multe și bine alese exemple. Recomand de aceea cu toată căldura această broșură P. C. preoți, ca o lucrare de mare preț și real folos. *Traian Moșic.*

Louis de Launay, membru al Academiei de științe din Paris: *Creștinismul*, traducere de N. Alexandru, cu o prefață de Prof. Pr. T. Chiricuță, București, 1936. Edit. și tip. „Fântâna Darurilor”. O broșură de 120 pp. Lei 20.

Este al doilea volum din „*Biblioteca Apologetică*”, de care s'a făcut amintire mai sus și care se datorește ostenelei și sacrificiilor desinterese adevărate de păr. Toma Chiricuță, și de tinerii distinși grupați în jurul acestei biblioteci de folos deosebit sufletească.

Cartea „*Creștinismul*”, ca lucrare de apărare și justificare a adevărului creștin, nu este scrisă de teolog, ci de mirean, cunoscut autor al mai multor opere de geologie și filosofie, și valoros membru al Acedamiei de științe din Paris; ear traducerea, într-o bună limbă românească, a făcut-o tânărul licențiat în teologie al universității din București, dl Nicolae Alexandru.

Cartea este menită să fie dată mai ales în mâinile tinerimii noastre liceale și universitare, în scopul vrednic de laudă și de tot sprijinul, ca tinerii și tinerele din aceste școli să fie cât mai apărați de „pustiirile necredinței”.

Autorul cărții „*Creștinismul*”, pornind dela ideea, că omul nu se poate lipsi de o credință religioasă, arată: evoluarea religiilor, religia naturii și reacțiunea în contra naturii, superioritatea creștinismului pentru veșnicie, — toate expuse cu obiectivitatea scriitorului iubitor, mai pe sus de toate, de adevăr.

— În legătură cu operele scrise sau îngrijite de păr. prof. Pr. Toma Chiricuță, reamintim la acest loc prețiosul său volum de *Predici și Omilii*, apăruta înainte cu vreo doi ani, sub titlul de „*Chemări de sus*”. Ele sânt de alt fel nu puțin răspândite în mijlocul preoților Arhiepiscopiei noastre, datori de a se adânci cât mai mult în felul de a lucra cu spor în ogorul cuvântului spre lauda Domnului și spre binele credincioșilor. Ceice nu vor fi având Predicile acestea și voiesc să și-le procure, se pot adresa Librăriei Arhidiecezane, Sibiu, unde se găsesc câteva exemplare. [Prețul, volumului de 302 pagini, este 60 Lei.]

Conferință. — Duminică 15 Martie 1936 în cadrele despărțământului „Astra” din I. G. Duca, a conferințat, la casina română, Pr. Simion Radu, tratând despre subiectul: „*O pagină din istoria bisericii ardelenice*”.

În fața unui public intelectual select, profesori, învățători, funcționari și elevi din cursul superior al școlii normale, Sf. Sa a expus documentat starea bisericii și elementului românesc din Ardeal în sec. 15, 16 și 17-lea; descrie, apoi, actul dela 1700, și martirii ortodoxiei române, dealungul sec. 18-lea.

În concluzie constată că rezistența noastră în trecut se datorește preoției și poporului, între care s'a stabilit din început o legătură organică, cimentându-se pe temelia adevărilor spirituale, arătate de sf. Biserică. — Și tot numai ea garantează trăinicia noastră peste veacuri. *Dar.*

Dumineca bolnavilor la Mediaș. Reuniunea femeilor ortodoxe române din Mediaș a luat laudabila inițiativă de-a face colecta de alimente între membrele reuniunii pentru bolnavii români dela spitalul local. În acest scop, Duminecă 8 l. c. după masă, s'a ținut la spitalul local o impresionantă solemnitate, unde au luat parte toți bolnavii cari au putut părăsi patul.

În holul cel mare al spitalului s'a oficiat sfințirea apei și slujba sf. Maslu de către P. C. părinte protopop Ioan Crăciun, asistat de părintele Gh. Simplăceanu, fiind de față doamnele din comitet, personalul de serviciu și mulțimea de bolnavi fără deosebire de neam. S'au citit rugăciuni pentru sănătatea celor suferinzi, iar la urmă părintele protopop a rostit o cuvântare, scoțând în relief caritatea și dărnicia creștinească, insistând asupra operei de binefacere întreprinsă de biserică ortodoxă și de prețiosul ei auxiliar Reuniunea femeilor ortodoxe române.

După ce toți bolnavii au fost miruiți cu unt de lemn sfințit și stropiți cu aghiazmă, s'au retras mângăiați în camerele lor, iar doamnele din comitetul reuniunii, în frunte cu dna Cornelia Crăciun, au mers la patul fiecărui bolnav, împărțind darurile în alimente la toți cei 80 bolnavi români.

Coresp.

Cerberii concordatului. „Unirea” și „Farul Nou” al „românilor catolici”, adunați din toată lumea, au sârit furioși la dl Nichifor Crainic care nu s'a făcut vinovat cu altceva decât cu aceea că a povestit niște momente pe cari le știa în legătură cu geneza acestui act.

„Unirea”, șireată ori grosolană cu chestiile sufletești, citează niște cuvinte de ale lui Vasile Goldiș prin cari își arată mul-

tumirea cu concordatul, făcându-se că uită că acele cuvinte, spuse după semnarea concordatului, le-a scris omul din trebuința de-a da o explicație onorabilă unui gest ale cărui dedesupturi delicate era jenant să le divulge chiar el.

Mai auster dl Iosif Frollo declamă: „Noi știm că martiri se numesc nu cei ce săvârșesc infamia cu moartea în suflet, ci aceia care au murit deabinelea, fiindcă n'au voit s'o săvârșescă și nici n'au săvârșit-o”. Fără a-l ridica pe Vasile Goldiș pe sociul de martir, atragem totuși atenția „Farului Nou”, luptător contra permisiunii prin lege a avortului, asupra cazului cu mult mai grav al dlui Valer Pop, ministru de justiție și președinte al Acțiunii catolice din România.

Suntem curioși să știm va aplica dl Frollo aceeași sentință severă și dlui Valer Pop?

Intr'adevăr situația morală a dlui V. Pop e extrem de compromisă. Ziarele catolice, ierarhii, Agrul în frunte cu dl Valer Pop au protestat contra permisiunii prin lege a avortului. Dar dl Valer Pop ca ministru de justiție are toată răspunderea legiferării acestei permisiuni. Dl Valer Pop sau este personal potrivnic acestei legiferări, dar atunci „săvârșind infamia cu moartea în suflet” e un simplu oportunist, care nu are nici măcar scuza că un suveran muribund îi cere un sacrificiu. (Caracterul oportunista al dlui Valer Pop se confirmă dealtfel prin tot vagabondajul dsale politic care dacă s'a scontat numai cu succese, nu se poate explica altfel decât că a fost susținut de Acțiunea catolică internațională).

Sau dl Valer Pop nu e personal potrivnic legiferării avortului și atunci cum îl mențin cercurile unite și catolice ale Blajului și ale „Farului Nou”, luptătoare contra avortului în fruntea Agrului, cum îl rabdă ierarhia uniată care protestează în parlament contra legiferării avortului, cum îl ține Agrul președinte, când în congresele sale se arată adversar al aceleas legi.

Lucrul nu se poate explica în această ultimă alternativă decât așa că toată opoziția uniată și frolistă contra legiferării avortului e o paradă nesinceră prin care vrea să-și câștige simpatia opiniei serioase românești.

Imoralul oportunism uniata și catolic rânjește cinic pe sub masca subțire a îngrijorării de viața morală a României.

Așa cum în Germania centrul catolic se alia cameleonice cu socialismul ajutând aceluia să-și legifereze principiile și spiritul ateu și disolvant, numai ca, în schimbul acestui ajutor pe care îl presta socialismului în paguba națiunii întregi, să poată ciupi și el pe seama intereselor izolate și meschine ale confesiunii catolice mici hățăruri materiale, — tot așa lucrează și la

noi Acțiunea catolică prin reprezentanții ei sfidând principiile moralei creștine și impunând acestui popor legi distrugătoare.

La ce mai servește Acțiunea catolică în România dacă principiile moralei creștine nu numai că nu le apără — cum pretinde — ci le calcă în picioare când are ocazie? N'am avut dreptate când am spus că rostul ei stă numai în promovarea sectaristă a uniției în paguba ortodoxiei neamului?

În orice caz noi reținem și stigmatizăm faptul că legiferarea avortului s'a efectuat în România de președintele Acțiunii catolice.

Învățământul religiei în școala primară

Preotul, în orice ocaziune, fie cu fapta, fie cu vorba, trebuie să propoveduiască, căci în propoveduire în găsește rostul vieții și activității sale. Cine nu lucrează în această latură cum se cuvine, păcătuiește întâi față de sine, a doua oară față de aproapele, și mai mult față de sfințitorul său, Isus Hristos. El a poruncit de mult primilor preoți, Apostolilor: „Mergând, învățați toate neamurile”. (Mat. 28, 19.) Preoții, purtătorii luminii și căldurii lui Hristos, din fața altarelor și în mijlocul credincioșilor, și-au făcut totdeauna datoria. Cuvântul credinței luminat de tlcăra faptei a croit de veacuri cărări de evanghalizare, înmuind cerbicia necredinței și indiferenței multora.

Totuși, din când în când, pe orizontul vieții zilnice mai întâlnești și semne de aceea care te fac să te măhnești. Iată, de exemplu, într-o circulară a unui Revizorat școlar ce putem citi: „Ministerul e informat că unii preoți, însărcinați de către organele administrative bisericești să predea învățământul religiei în școlile primare, neghează această îndatorire, iar alții nu dau destulă atenție predării materiei prevăzute în programa de învățământ, astfel că învățământul religiei și educația religioasă slăbesc în școala primară, în loc să fie mai intensificate”. (Ministerul Instrucțiunii Publice, No. 28—128/1936.)

Iată o împrejurare care va trebui să dea serios de gândit celor vizați. Copilul, omul de mâine, ce-și plămădește tărnia credinții în acești ani de sburdălnicie, nu poate fi văduvit chiar în școala primară da ajutorul Bisericii și al lui Hristos. Acum e momentul să clădim trainic edificiul religios de mai târziu; acum a ceasul potrivit în care căldura și iubirea lui Hristos se poate răsfrânge mai mult asupra copiilor.

Datoria noastră nu trebuie stimulată de cărmuitori vremelnici. Metoda noastră — câștigată și modelată în școala iubirii — nu necesită canalizări teoretice. Realitatea... trăirea ta și a elevului tău e totul. Nu în tipare reci să turnăm cuvântul și îndemnul divin, ci în râuri de sfințenie și iubire creștinească. Iată secretul propoveduirii Evangheliei lui Hristos!

Peste câteva clipe iată se ivesc de după zidurile groase, sub escortă puternică, figurile celor 7 bandiți. Toți ascultară mișcați sentința de condamnare, după care mulțimea începu să se agite, să șoptească, la apariția călăului care se apropia de cel dințai — să-și facă datoria...

Atunci unul dintre bandiți ridicându-se puțin, cu voce puternică spuse următoarele cuvinte către mulțimea din față:

— „Fraților cari santeți dela Săvârșin, Ilteu, Sălciva, Zam sau din satele ardelenesti, și știți unde este Peatra lui Filip, mergeți și urcați-vă dela peatră pe deal în sus 1000 de pași, veți găsi acolo un stejar înalt, deacolo dați la stânga 100 de pași, veți găsi o buturugă de carpen, lângă ea de partea dinspre răsărit săpați; ce veți găsi, al vostru să fie! — dar, nu uitați de sufletul meu, plin de păcate: să-mi puneți 3 parastase și să ridicați în hotar 3 cruci la drumul mare, ca milostiv să-mi fie Bunul-Dumnezeu în ceasul când va judeca lumea”.

Ar mai fi spus ceva ce-i apăsa inima, însă fu oprit de soldați, până ce îi veni și lui rândul...

Poenaru auzi deslușit cuvintele osânditului. El, drumețul, trecuse doar de atâtea ori pe lângă acel loc, plin de taină și despre care se șopteau multe. Impresionat de sfârșitul celor 7 vieți omenesti, părăsi locul de execuție îndreptându-se spre oraș. Cuvintele tâlharului îl urmăreau pas cu pas.

El se gândea ce ușor ar putea să devie negustor cu stare, cu holde și cu bani dați pe camătă. Sub impresia acestor gânduri luă o hotărâre curajoasă îndreptându-se spre hanul dela periferia orașului, unde moș Ilie moțâia proptit de căruță.

— Moș Ilie, e rău!

— Ce s'a întâmplat, jupâne?

— Când să plătesc negustorului marfa cumpărată, am aflat că punga cu bani nu-i la mine; atunci mi-am adus aminte c'am lăsat-o acasă sub căpătâiul patului. Știi ce: ar fi bine să prinzi caii la căruță și să plecăm.

— Voia dumitale, jupâne, să plecăm.

În timp ce caii se întorceau în fugă mare spre Dobra, ridicând un nor de praf în urma lor, Poenaru privea cu bucurie ascunsă când înainte, când înapoi, văzând că nime nu l-a întrecut, nici nu-i vine în urmă, să-l tulbure în căutarea comorii...

Jupâneasa Marta tocmai deschise ușile dughenei, când iată că intră negustorul Șofron, în timp ce moș Ilie se îndepărta cu caii plini de spume.

— D'a ce s'a întâmplat, Șofroane? Unde-i marfa? V'au prădat tâlhari?

Și alte întrebări repezi pe care o soție plină de griji le poate pune în asemenea împrejurări.

Drept răspuns Șofron închise ușile dughenei și, luându-și de mână soția, îi destăinui din fir în păr cele auzite: Marta

avea să-l însoțească, în acea noapte, până la Peatra lui Filip.

Luna nu răsărise, când Poenaru cu un târnăcop în desagii din spate, urmat de soția sa cu un felinar în mână, păseau tăcuți și, lăsând la o parte drumul ce duce prin sate, apucară în pădurea cu fagi și goroni înalți. Inimile băteau din ce în ce mai tare. Părul capului li se sbârlea, gândindu-se la locul primejdios unde se aflau, și la țipetul strident al bufnițelor, ce ieșiseră din buturugi scorburoase pentru a-și căuta hrană.

În sfârșit, după frică și osteneală multă, iată-i la Peatra lui Filip, ce pare că șoptea în șoapte ritmice, purtate la vale de apa Murașului.

— Am sosit, Marto.

— Șofroane! parcă aud ceva...

— Nu-i nimic, femeie, apa lovește peatra... nu- primejdie.

— Să începem urcușul. Numără și tu, să nu greșim număratul până la o mie.

Pe coasta lină, printre crengile arborilor groși, razele lunii străbăteau ca prin zăbrele, totuși la licărirea lor Șofron desluși goronul gros.

— Acesta-i arborele nostru; acum să mergem la sânga numai o sută de pași. Iată și buturuga ce se înalță ca o coroană împărătească.

Trecând la partea de răsărit a tulpinei, scoase târnăcopul din desaga, îl în-

fipse în coada ce-i servea ca bătă și începu să sape. Pământul era moale și unsuros. Taișul ferului străbătea ușor sub apăsarea vârtoasă.

Săpă cam de un genunche, când deodată ferul se lovi de o lespede de granit, ce-l împedea să pătrundă mai adânc.

— Aprinde felinarul, Marto, zise Șofron, ear el se plecă pe genunche cercând să deslusească marginile și mărimea lespedei. Nu i-a fost greu să le afle, și cu oarecare opinteală ridică două lespezi ce astupau o gaură pătrată de patru palmi. Marta ridică felinarul care aruncă o dără de lumină arămie și lasă să se zărească două vase de pământ, pline cu bani: un ulcior mai mic și o oală mai mărișoară, pline cu bani de aur și de argint...

*

Au trecut multe zile dela noaptea aceea, și viața își depăna firul potrivit întâmplării așa de norocoase: Șofron Poenaru se îmbogățea în văzul întregului orașel. Cumpără holdă după holdă, își zidi case ca lumea, cu ferestri largi. Dughena lui era cea mai plină de marfă. Pe oameni îi imprumuta cu bani și gurile neastâmpărate spuneau că mai are mulți, foarte mulți bani, pe cari nevastă-sa Marta îi ținea într-o ladă ferecată și pe care o deschidea când și când să-și privească scumpa comoară...

Șofron Poenaru, de alt fel a împlinit

Indemnul dat de alții, să fie și el ceva ce-ți aprinde mai mult avântul apostolesc. Fapta ta prin instruirea celor cari ești chemat să-i înveți, să arate conducătorilor că nimic nu se poate înfăptui de odată, iar datoria lor e să ne ajute și nu să ne fie numai judecători de moment.

Preoțimea, ca și dascălimea, își va îndeplini cu sfințenie apostolatul, cu conștiință: să nu te stingheri de nici o parte.

Ioan M. Branea

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru Nicolae s'a întors Sâmbătă seara, în 14 l. c. dela București, iar luni, în 16 l. c., a plecat din nou pentru a participa mai departe la lucrările Sf. Sinod.

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiteri următorii clerici: Romul Gheaja pentru prohia Buzd [prot. Medias]; Iosif Rusu pentru Bozeș [prot. Geoagiu], Gheorghe Cazan pentru Blăjeni Grosuri [prot. Zarand] și Romul Grecu capelan în Răhau [prot. Sebeș] toți patru din Arhiepiscopia noastră, iar Nicolae Ghișoiu pentru Iauri [prot. Alba-Iulia] din Eparhia Clujului. Întru diacon a fost hirotonit clericul Dumitru Vestemean.

Căminul preoțesc dela Basna. Preoții din protopopiatul Sibiu, cu ocazia întrunirii în conferința de primăvară a Asociației clerului, au semnat cu multă însuflețire 30.000 (treizeci mii) Lei ajutor la zidirea acestui cămin.

Știri dela Brașov. În cadrul societății religioase „Sf. Gheorghe” a elevilor dela liceul „A. Șaguna”, Duminică, 16 Februar 1936, a conferențiat Pr. Mihail Șerpoianu din București, despre „Viața creștină de azi”, iar elevii liceului au executat un bogat program artistic.

— Duminică, 1 Martie 1936, Frația Ortodoxă Română secția Brașov, în colaborare cu societățile religioase Oastea Domnului, Mângăierea și a soc. „Sf. Gheorghe” a elevilor dela liceul „A. Șaguna”, a organizat o impunătoare manifestare religioasă. În cadrul programului a conferențiat dl Ioan Moșoiu, dir. liceului Șaguna și președintele F. O. R. Brașov, despre „Concepția ortodoxă de viață”. Adunarea a luat sfârșit prin semnarea moșionii de protest, în care s'a cerut denunțarea acordului cu Roma, anularea Concordatului, și restituirea „Fundățiunii Gojdu”.

— Duminică, 8 Martie c., societatea „Sf. Gheorghe” a liceului Șaguna a organizat o șezătoare religioasă la căminul de ucenici „Regele Ferdinand” din cartierul Blumăna. A vorbit părintele catihet, Ioan Brânzea despre „Suflet și credință”, elevii au recitat pilde și istorioare, ear corul liturgic și orchestra liceului au executat un program bine întocmit. — *Correspondent.*

† Ștefan Moga, episcop al catedralei noastre din Sibiu, și decorat cu ordinul „Coroana României”, după o bogată viață în muncă rodnică, împartășit cu sfințele Taine și-a dat obștescul sfârșit în 17 l. c. în patriarhală vârstă de 82 de ani, deplâns de o numeroasă familie, rudeni, preteni și cunoscuți. Inmormântarea regretatului defunct s'a făcut în 19 l. c. în cimitirul orașului Sibiu. Odihnească cu dreptul!

dorința din urmă a celui ce-l făcuse bogat. A dat trei parastase la cele trei biserici cu pomană și colaci pentru odihna celui răposat și a ridicat cele trei cruci.

Trecătorul creștin care trece pe șoselele ce străbat prin comuna Dobra, poate să se închine evlavios la crucile mari de peatră — acoperite azi de muschi și negrite de timp...

Mă întrebați poate: ce s'a ales de eroii povestirii acesteia? Puteți ghici aproape ușor: Bogăția nemuncită e nestatornică, zice vorba din popor: Copilașul, singura lor nădejde, a murit de moarte timpurie; Șofron s'a apucat atunci de beutură și cărți, iar Marta — spun oamenii bătrâni — «arsă la față de vâpaia ce a ieșit din lada cu banii», a murit săracă și bolnavă. Casele lor s'au dărâpanat, pe locul lor crește astăzi iarba verde, care e mai trainică decât tot ce zidește pe pământ mâna omului muritor.

Pr. Dr. Romul E. Iacob

Știre ziaristică. Foaie de zidire sufletească, sub numele Solia, scoate de sub tipar Episcopia misionară ortodoxă română din America, aducând duh de credință religioasă și de viață românească pentru a-l sădi și întări în familia și viața românilor din lumea nouă, și anume în linia bunelor tradiții ale ortodoxiei noastre naționale. Ingrjită de un comitet, sub ocrotirea Episcopiei, primul număr al foii săptămânale a apărut în Youngstown, Ohio, cu data de 23 Februar 1936. Urâm Soliei viață lungă și activitate rodnică.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminică, 22 Martie 1936, va predica părintele G. Secaș.

Conferință. Centrul studențesc „A. Șaguna”, Sibiu, organizează pentru azi, Sâmbătă, 21 Martie 1936 ora 6 p. m. în Aula Academiei teologice o conferință; va vorbi dl Ioan I. Moș, avocat, despre: „Un alt suflet românesc”. Intrarea benevolă. Venitul este destinat pentru sporirea bibliotecii Societății.

Duminică, în 22 Martie 1936, ora 6 seara, va conferența în sala mare a județului Sibiu, dl profesor universitar Tudor Vianu din București despre: Artă și muncă.

Nr. 48—1936

Publicațiune de arendă

Se arendază pe timp de 5 ani — din 1 Octomvrie 1936 până la 1 Oct. 1941 pământurile Fundațiunei culturale Dr. Ioan Mihu din Sibiu în mărime de 204 jugăre și anume:

1. 100 jugăre arător într'un complex, de prima calitate cu casă de locuit și supraedificate economice: grajd mare, șopru, magazie de bucate etc. toate în bună stare, aflătoare în hotarul comunei Băcăinți (jud. Hunedoara) pe malul stâng al Murășului, lângă șoseaua națională, 600 m. depărtare de gara Șibot.

2. 104 jugăre în hotarul comunelor Vinerea și Cugir (jud. Hunedoara). Din aceste jugăre sunt 17 jugăre fânaț și grădini cu pomi roditori, 10 jugăre fânaț, iar restul arător, în mai multe locuri.

La Vinerea, în centrul satului, se află o casă de locuit cu supraedificate economice, toate în bună stare.

Ofertele scrise se vor înainta până la 30 April a. c. Eforiei fundațiunei culturale Dr. I. Mihu, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 32.

Vor fi preferiți cei ce depun garanții în bani sau efecte de stat.

Informațiuni se pot lua dela părintele V. Nistor, consilier arhiepiscopesc în Sibiu, secretarul referent al Fundațiunei.

C. preoți sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați asupra acestei publicațiuni.

Sibiu, 15 Martie 1936.

Eforia fundațiunei culturale
Dr. Ioan Mihu, Sibiu

Publicațiune

Consiliul parohial al bisericii ortodoxe române din Târlungeni jud. Brașov, dă în întreprindere prin licitație publică cu oferte închise, lucrările de construcție a casei parohiale.

Licitatiia se va ține în ziua de Joi în 16 April 1936 ora 2 p. m. în localul școlii de copii mici din Târlungeni, în conformitate cu prevederile art. 88—110 din L. C. P.

Valoarea lucrării după deviz este de Lei 217.576.

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la oficiul parohial ortodox român din Târlungeni.

Târlungeni, la 18 Martie 1936.

În numele consiliului parohial:

(ss) Preot Iancu C. Bărbat
președinte

(9) 1—1 (ss) Ioan Dragu
epitrop

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

Cassa Generală de Economii în Sibiu

Bilanțul încheiat la 31 Decemvrie 1935

ACTIV

Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1935

PASIV

Cassa: a) Numerar efectiv	42.493.121	
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	9.626.327	
c) Cupoane scăzute	62.207	52.181.655
Disponibil la bănci: a) În țară (afaceri noi)	14.691.934	
b) În străinătate	1.345.598	16.037.532
Portofoliu de titluri: I. Titluri românești:		
a) Efecte publice v. nom. Lei	2.177.500	1.030.390
b) Titluri cotate la bursă	778.500	857.583
c) Titluri necotate la bursă	42.768.630	29.927.557
II. Titluri străine	103.500	103.401
Total valoare nominală Lei	45.828.130	
Din aceste titluri sunt angajate titluri necotate la bursă: val. nominală Lei	13.989.450	11.110.463
Portofoliu de scont: Plătibil în țară:		
a) Cambii fără garanții	24.418.785	
b) Cambii garantate cu mărfuri, titluri etc.	21.817.649	
c) Cambii garantate cu ipotecă	22.618.959	68.855.393
Din acestea sunt împrumuturi noi Lei	18.740.945	
Din port. de mai sus se află reescontat	42.197.537	
Debitori: Din țară:		
a) Garanții cu efecte comerciale	61.972.283	
b) Garanții cu titluri	2.837.418	
c) Garanții cu mărfuri	671.655	
d) Garanții cu ipotecă	41.608.108	
e) Garanții cu garanții diverse	56.646.356	
Din străinătate	2.261.642	165.997.462
Din aceștia sunt impr. noi Lei	21.740.000	
Debitorii beneficiind de legea lichidării datorită din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)		159.760.631
Pierderi rezultând din aplicarea legii lichidării datorită (după reportarea beneficiului net de Lei 1.219.799)		235.439
Participațiuni: În țară:		
a) La întreprinderi industriale	501.600	
b) La alte întreprinderi	357.500	859.100
Imprumuturi pe termen lung		9.106.404
Imobile: a) Imobile necesare exercitării comerțului de bancă și pentru locuințele funcționarilor	32.940.000	
b) Alte imobile	48.070.150	81.010.150
Mobilier al băncii și întreprinderilor		8.005.532
Plasamentul fondului de gar. al scris. fonc.		500.000
Plasamentul fondului Dr. Carl Wolff		100.000
Conturi diverse		8.566.233
	Lei	603.134.462

Capital social		82.200.000
Rezerve legale		37.407.163
Fondul de amortisment pentru imobile		3.430.697
Fondul de pensii al funcționarilor		13.660.077
Fondul de garanție al scris. fonc.		500.000
Fondul Dr. Carl Wolff		100.000
Diferențe de curs nerealizate la portof. de titluri și devize		7.329.628
Scrisuri fonciare		7.744.357
Depuneri spre fructificare: I. Din țară: a) Depuneri noi:		
1. La vedere în cont-curent Lei	39.194.435	
pe livrete de economii	38.912.470	
2. Pe termen (livrete de econ)	15.583.252	93.690.157
b) Depuneri vechi (conv. conform Art. 52 leg. conv.) pe termen		228.158.842
II. Din străinătate		991.478
Creditori: I. În țară:		322.840.477
a) La vedere	3.086.494	
b) Pe termen	4.551.739	
II. În străinătate	48.072.408	55.710.641
Angajamente de reescont: a) la Banca Națională	64.458.535	
b) la alte instituțiuni	68.000	64.526.535
Conturi diverse		7.684.887
Beneficiul net: Reportat din anul trecut	367.979	
Din anul curent	851.820	
Report pe contul „Pierd. rezultat. din aplicarea legii lich. dat.”		1.219.799

Lei 603.134.462

Conturi de ordine

Cauțiuni statutare	2.117.820	Deponenți de cauțiuni statutare	2.117.820
Debitori pentru avaluri și scrisori de garanție date de bancă:		Creditori pentru avaluri și scrisori de garanție date de bancă:	
În țară	7.972.711	a) În țară	1.182.711
Cambii de circulațiune: a) În portofoliu	163.484.556	b) În străinătate	6.790.000
b) Reescontate	22.260.998	Deponenți de cambii de circulațiune	185.745.534
Efecte spre incasare	3.056.307	Remitenți de efecte spre incasare	3.056.307
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse	363.580.852	Deponenți de ipotecă, ces., mărf. în gaj și gar. div.	363.580.852
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	90.435.085	Deponenți de titluri și alte val. în păstrare	90.435.085
Debitori de titluri împrumutate	362.000	Diverse titluri împrumutate	362.000
Acreditiv și diverse	11.464.381	Acreditiv și diverse	11.464.381
Efecte reescontate în conversiune (cota rămasă)	64.942.282	Angajamente de reescont în conversiune	64.942.282
	Lei 729.676.972		Lei 729.676.972

Contul de pierdere și profit la 31 Decemvrie 1935

DEBIT	Contul de pierdere și profit la 31 Decemvrie 1935		CREDIT	
Cheltuieli de administrație: a) Salarii și pensii	11.394.758		Report din beneficiile anului precedent	367.979
b) Diverse	4.546.764	15.941.522	Dobânzi incasate:	
Impozite și taxe		1.735.163	a) Dela portofoliu de scont	3.967.408
Dobânzi plătite:			b) Dela debitori	13.799.834
a) La depuneri și creditori	2.187.896		Comisioane incasate	1.940.073
b) La reescont	2.095.730	4.283.626	Venitul portof. de titluri	863.138
Comisioane plătite		342.034	Venitul participațiunilor	45.912
Amortizare la mobilier		850.298	Venitul imobilelor	2.764.290
Beneficiul net:			Beneficii diverse	624.408
Reportat din anul precedent	367.979			
Din anul curent	851.820			
Report pe contul „Pierd. rezult. din apl. legii lich. dat.”		1.219.799		
		Lei 24.372.442		Lei 24.372.442
Sibiu, la 31 Decemvrie 1935.				

DIRECȚIUNEA:

Dr. Fritz Kasper m. p., director. Harry Rose m. p., director. Dr. Gustav Adolf Klein m. p., director.

Sibiu, la 16 Martie 1936.

Verificat și găsit în conformitate cu registrele:

PENTRU CONSILIUL CENSORILOR:

Julius Henrich m. p.

Gustav Binder m. p.

Herbert Graffius m. p.

Dr. Heinrich Plattner m. p.

Pentru contabilitate:

Wilhelm Schiesser m. p., procurist, cont. autoriz.

Hugo Beer m. p., expert-contabil.